

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30
F: 01 478 83 31
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

URAD PREDSEDNIKA REPUBLIKE
DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE
USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC REPUBLIKE SLOVENIJE
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA
FISKALNI SVET
SODNI SVET
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

VRHOVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO
DRŽAVNO ODVETNIŠTVO

OBČINE
ZDRUŽENJE OBČIN SLOVENIJE
SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE
ZDRUŽENJE MESTNIH OBČIN SLOVENIJE

MINISTRSTVA
ORGANI V SESTAVI MINISTRSTEV
VLADNE SLUŽBE
UPRAVNE ENOTE

Številka: 1002-124/2021/1
Datum: 20. 1. 2021

Zadeva: Stališče glede (ne)vračila preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela

Spoštovani,

Ministrstvo za javno upravo je v zadnjem času prejelo več vprašanj in zaprosil različnih proračunskih uporabnikov glede vračila preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela. V le-teh so proračunski uporabniki posebej izpostavljali, da javni uslužbenci ne želijo podpisovati dogovorov glede vračila stroškov prevoza na delo in z dela, da podpisovanju le-teh nasprotujejo tudi sindikati, da nastanejo v primerih, ko javni uslužbenci ne želijo podpisati dogovora o vračilu stroškov prevoza na delo in z dela in mora delodajalec vložiti tožbo za vračilo preveč izplačanih

stroškov prevoza na delo in z dela pred pristojnim sodiščem (nesorazmerno) veliki stroški (administrativni, sodni, ipd.). Prav tako na ministrstvu v tej zvezi prejemamo tudi mnenja posameznih pravnih strokovnjakov, na problem glede vračila preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela pa je upošteva je težave, na katere naletijo inšpektorji pri izvajanju inšpekcijskega nadzora pri proračunskih uporabnikih, opozoril tudi Inšpektorat za javni sektor.

Ministrstvo za javno upravo je zato ponovno preučilo problematiko vračanja preveč izplačanega povračila stroškov prevoza na delo in z dela ter zavzelo naslednje stališče:

Zakon za uravnoteženje javnih financ¹ v 165. členu določa, da mora javni uslužbenec, če delodajalec ugotovi, da so bili javnemu uslužbencu določeni in izplačani višji zneski povračila stroškov iz delovnega razmerja oziroma višji prejemki iz delovnega razmerja, kot bi mu pripadali, preveč izplačane zneske v skladu z drugim odstavkom 165. člena ZUJF vrniti. Določba drugega odstavka 165. člena ZUJF se razlikuje od določbe tretjega odstavka 3.a člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju², ki določa, da se, če delodajalec ugotovi, da je bila javnemu uslužbencu ali funkcionarju v nasprotju s tretjim odstavkom 3. člena ZSPJS izplačana višja plača, kot bi mu pripadala za delo na delovnem mestu po pogodbi o zaposlitvi ali za opravljanje funkcije po odločbi ali sklepu, za vračilo preveč izplačanih zneskov plač uporabljajo splošna pravila civilnega prava. Prav tako se določba drugega odstavka 165. člena ZUJF razlikuje tudi od določbe četrtega odstavka 3.a člena ZSPJS, ki določa, da se lahko javni uslužbenec oziroma funkcionar in delodajalec dogovorita o načinu vračila preveč izplačanih zneskov plač, dogovor mora biti sklenjen v pisni obliki, delodajalec pa je dolžan javnega uslužbenca oziroma funkcionarja pisno pozvati k podpisu dogovora najkasneje v 30 dneh po pisnem obvestilu.

Ne glede na navedeno pa Ministrstvo za javno upravo v zvezi s problematiko vračanja preveč izplačanega povračila stroškov prevoza na delo in z dela meni, da določba 165. člena ne izključuje uporabe 191. člena Obligacijskega zakonika³, ki določa, da kdor kaj plača, čeprav ve, da ni dolžan, nima pravice zahtevati nazaj, razen če si je pridržal pravico zahtevati nazaj ali če je plačal, da bi se izognil sili. Tudi Višje delovno in socialno sodišče je v sodbi Pdp 234/2018 zavzelo stališče, da iz vsebine 165. člena ZUJF ne izhaja, da bi le-ta izključeval uporabo določil OZ ter da to, da 165. člen ZUJF izrecno ne napotuje na uporabo splošnih pravil civilnega prava, ne pomeni, da izključuje njihovo uporabo. Delodajalec tako ne more, kadar izplača stroške prevoza na delo in z dela, čeprav ve, da jih ni dolžan izplačati ali jih ni dolžan izplačati v višini, kot jih dejansko izplača, zahtevati vračilo preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela, razen če si pridržal pravico zahtevati nazaj ali če je plačal, da bi se izognil sili. Sodišče je v navedeni sodbi zavzelo tudi stališče, da delodajalec odgovornosti za preplačilo ne more prevaliti na javnega uslužbenca, ki se je zanesel na pravilnost izplačila. Enaki stališči je sodišče zavzelo tudi v sodbi Pdp 309/2018.

V sodbi Pdp 348/2018 pa je sodišče poleg stališča, da delodajalec odgovornosti za preplačilo ne more prevaliti na javnega uslužbenca, ki se je zanesel na pravilnost izplačila, izpostavilo še, da je obračun in izplačilo stroškov prevoza na delo in z dela stvar delodajalca. Sodišče je namreč že v sodbi Pdp 529/2017-1 zavzelo stališče, da je delodajalec dolžan in ima vse možnosti za to, da delavcu pravilno obračuna prejemke iz delovnega razmerja. V skladu s tretjim odstavkom 170. člena ZUJF namreč resničnost podatkov iz izjave nadzira delodajalec v

¹ Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19 in 174/20 – ZIPRS2122. v nadaljevanju: ZUJF.

² Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17 in 84/18, v nadaljevanju: ZSPJS.

³ Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631, v nadaljevanju: OZ.

skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, oziroma z zakonom, ki ureja javne uslužbenke. Zaposleni pa mora na zahtevo delodajalca predložiti dokumente, ki dokazujejo dejstva, navedena v izjavi. Delodajalec je tako dolžan preveriti vsako izjavo oziroma dopolnitev, ki jo poda posamezni javni uslužbenec in povračilo stroškov prevoza na delo in z dela obračunati in izplačati na podlagi preverjene izjave.

Glede na vse navedeno in upoštevajoč sodno prakso, ki se je izoblikovala glede vračila preveč izplačane plače (sodba Vrhovnega sodišča VIII Ips 256/2016, sodba VIII Ips 120/2017), menimo, da delodajalec ni dolžan zahtevati vračila preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela, razen če si pridržal pravico zahtevati nazaj ali če je plačal, da bi se izognil sili. Delodajalec tako ne more zahtevati vračila preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela, ko je za preveliko izplačilo stroškov prevoza na delo in z dela odgovoren sam, ker npr. ni preveril izjave.

V primerih računalniške ali računske pomote (sklep Vrhovnega sodišča VIII Ips 267/2010) pa delodajalcu ni mogoče očitati, da je izplačal nekaj, kar je vedel, da je dolžan, zato ima delodajalec pravico zahtevati vračilo preveč izplačane stroške prevoza na delo in z dela. Prav tako lahko delodajalec zahteva preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela v primerih pomote kot izhaja iz sodbe Višjega delovnega in socialnega sodišča Pdp 377/2018. Če je bila javnemu uslužbencu pravilno določena višina povračila stroškov prevoza na delo in z dela, dejansko pa je prišlo do napake pri obračunu stroškov prevoza na delo in z dela, mora javni uslužbenec vrniti preveč izplačane stroške prevoza na delo in z dela. Zmota pri plačilu nedolga je namreč eden od tipičnih primerov neupravičene obogatitve. V tem primeru je dolžan po 190. členu OZ tisti, ki je brez pravnega temelja obogaten na škodo drugega, tj. javni uslužbenec, prejeeto vrniti, če je mogoče, sicer pa mora nadomestiti vrednost dosežene koristi.

Odločilnega pomena pri odločanju, ali je delodajalec dolžan zahtevati vračilo preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela, je torej, ali je delodajalec vedoma plačal nekaj, kar ni bil dolžan, tj. izplačal nekaj, kar mu ni bilo treba vedoma, oziroma zato, ker ni preveril izjave javnega uslužbenca, ali pa je do preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela prišlo zaradi računalniške, računske napake ali pomote.

Po stališčih, zavzetih v sodni praksi, ni mogoče šteti, da je delodajalec (pogodbena stranka) vedoma izplačal nekaj, kar ni bil dolžan, če je to storil pomotoma, čeprav ni bil dovolj skrben. Le če se je delodajalec (plačnik) zavedal, da plačuje, čeprav v resnici plačila ne dolguje, in ni okoliščin, ki bi temu njegovemu dejanju lahko odvzele pomen prostovoljne privolitve v prikrajšanje, delodajalec kot plačnik nima pravice zahtevati preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela nazaj, saj je prostovoljno privolil v prikrajšanje in to jasno izrazil z izplačilom preveč izplačanih stroškov prevoza na delo in z dela (tj. nedolga). Sklepanje o privolitvi v prikrajšanje pa je izključeno v primeru, ko delodajalec (plačnik) ob izplačilu zmotno meni, da mora izplačati stroške prevoza v takšni višini (tj. da obstoji dolg), ki ga plačuje, četudi morda zmota ni opravičljiva.

Zavedajoč se problematike veljavne ureditve povračil stroškov prevoza na delo in z dela ter vseh težav (administrativnih, časovnih, ipd.) povezanih z njo, pojasnujemo, da se v sodelovanju s socialnimi partnerji iščejo rešitve glede ureditve in poenostavitve povračil stroškov prevoza na delo in z dela.

Ministrstva prosimo, da z vsebino tega pojasnila seznanijo proračunske uporabnike iz svoje pristojnosti.

S spoštovanjem,

Boštjan Koritnik
minister

Poslano:
- naslovníkom po elektronski pošti